

Besluit college van burgemeester en wethouders: richtlijnen inzake opvang van Oekraïense vluchtelingen door particulieren op eigen perceel

Kenmerk 1079536

Burgemeester en wethouder van de gemeente Oldebroek;

Gelezen het voorstel van 22 maart 2022

gelet op het gestelde in de Algemene wet bestuursrecht, de Gemeentewet, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet ruimtelijke ordening en de gemeentelijke bestemmingsplannen;

overwegende dat de Russische invasie in Oekraïne nu al ruim drie weken duurt en er inmiddels miljoenen mensen op de vlucht zijn. Deze mensen komen onder andere terecht in Nederland. De gemeente Oldebroek is klaar voor eventuele noodopvang, maar ook veel inwoners van onze gemeente willen graag helpen. Er hebben zich inmiddels tientallen inwoners gemeld bij de gemeente Oldebroek met vragen over het tijdelijk opvangen/huisvesten van Oekraïense vluchtelingen en inmiddels liggen er meerdere concrete verzoeken.

Het huisvesten van Oekraïense vluchtelingen door particulieren op het eigen perceel is in veel gevallen niet in overeenstemming met het geldende bestemmingsplan. Deze huisvesting kan echter wel bijdragen aan de oplossing van dit acute maatschappelijke probleem. Daarom is het wenselijk om richtlijnen op te stellen hoe hier mee om te gaan.

Doelstelling van de richtlijnen is om inwoners die Oekraïense vluchtelingen thuis willen huisvesten en een goed onderkomen willen geven, hierin te faciliteren en de administratieve lasten voor hen zo veel mogelijk te beperken. Anderzijds is het wel noodzakelijk dat deze huisvesting op een verantwoorde en veilige manier geschiedt en er geen onaanvaardbare overlast voor omwonenden plaatsvindt. Ook dient voorkomen te worden dat na het eventuele vertrek van de Oekraïense vluchtelingen, de accommodatie gebruikt gaat worden voor andere, niet in overeenstemming met de bestemming zijnde functies.

B E S L U I T E N: Vast te stellen de navolgende richtlijnen inzake opvang van Oekraïense vluchtelingen door particulieren op eigen perceel:

1. melding doen bij gemeente

Om de inwoners zo goed mogelijk te ondersteunen is het wenselijk dat zij zo snel mogelijk schriftelijk, telefonisch of digitaal contact opnemen met de gemeente, bij voorkeur nog voordat de Oekraïense vluchtelingen aanwezig zijn. Dat geeft de gemeente gelegenheid om de inwoners te informeren, de accommodatie te bekijken en hier over advies te geven en de inwoners te adviseren over de mogelijke vervolgstappen. Door al in een vroeg stadium betrokken te zijn bij initiatieven van inwoners proberen we ook om onveilige of anderszins ongewenste huisvesting of situaties waarbij gevreesd moeten worden voor overlast voor omwonenden zo veel mogelijk te voorkomen.

2. huisvesten van Oekraïense vluchtelingen in de woning zelf

De particuliere opvang van Oekraïense vluchtelingen op het eigen perceel, waarbij gebruik gemaakt wordt van bestaande ruimten in de woning zelf, wordt opgevat als in overeenstemming met de op het perceel rustende (woon)bestemming volgens het geldende bestemmingsplan.

3. acute en/of zeer kortdurende opvang in bijgebouwen op het eigen perceel

De particuliere opvang van Oekraïense vluchtelingen op het eigen perceel, waarbij gebruik gemaakt wordt van een bestaand bijgebouw of een op het perceel te plaatsen unit of stacaravan en de periode van tijdelijke opvang bedraagt niet meer dan zes weken, wordt stilzwijgend gedoogd, mits naar het oordeel van de gemeente de ruimte veilig is en er geen onaanvaardbare overlast voor omwonenden ontstaat;

4. schriftelijke gedoogtoestemming

De particuliere opvang van Oekraïense vluchtelingen op het eigen perceel, waarbij gebruik gemaakt wordt van een bestaand bijgebouw of een op het perceel te plaatsen unit of stacaravan en de periode van opvang bedraagt meer dan zes weken, wordt schriftelijk gedoogd (gedoogbeschikking), mits naar het oordeel van gemeente de ruimte veilig is en er geen onaanvaardbare overlast voor omwonenden ontstaat. Als termijn van gedogen geldt een periode van maximaal zes maanden;

5. verlenging termijn gedoogtoestemming

De onder 4 genoemde termijn kan optioneel eenmalig met maximaal zes maanden schriftelijk worden verlengd;

6. tijdelijke omgevingsvergunning

De particuliere opvang van Oekraïense vluchtelingen op eigen perceel, waarbij gebruik gemaakt wordt van een bestaand bijgebouw of een op het perceel te plaatsen unit of stacaravan en de periode van opvang meer dan twaalf maanden bedraagt, wordt in principe toegestaan met een tijdelijke omgevingsvergunning voor een termijn van maximaal vijf jaar.

7. voorwaarden aan te verlenen toestemmingen

Aan de toestemmingen zoals beschreven onder 2, 3, 4, 5 en 6 worden de voorwaarden verbonden dat de locatie alleen gebruikt mag worden voor opvang van Oekraïense vluchtelingen, dat het vertrek van de Oekraïense vluchtelingen wordt gemeld bij de gemeente en dat na vertrek de situatie in de oorspronkelijke, legale, toestand hersteld wordt.

8. bevoegdheid college

In alle gevallen waar deze regeling niet in voorziet of bij onduidelijkheden in de uitvoering, beslist het college.

9. inwerkingtreding

Deze beleidsnota treedt direct na publicatie in werking

Oldebroek, 22 maart 2022

burgemeester en wethouders van Oldebroek,

TOELICHTING

Artikel 1

De verantwoordelijkheid voor een deugdelijke en veilige opvang van Oekraïense vluchtelingen door een particulier, ligt bij deze particulier, i.c. de perceel eigenaar/hoofdbewoner. Om te voorkomen dat gemeente achteraf moet optreden tegen ondeugdelijke, onveilige huisvesting is het wenselijk dat er al in een vroeg stadium contact wordt opgenomen met de gemeente.

Bij huurwoningen dient de huurder ook contact op te nemen met de verhuurder, voor het verkrijgen van diens schriftelijke toestemming.

Er is bewust voor gekozen om in de beleidsnota niet een uitgebreide lijst op te nemen met vereisten waar de verblijven aan moeten voldoen, maar de gemeentelijk inspecteur ter plekke de situatie te laten beoordelen. De vereisten kunnen namelijk verschillen afhankelijk van de tijd dat de opvang geboden wordt, de locatie, de afstand tot omwonenden etc. Aan een zeer kortdurende opvang in de zomermaanden op een ruim perceel kunnen andere eisen worden gesteld dan aan een langdurige opvang in de wintermaanden met veel omwonenden.

In zijn algemeenheid gelden de voorschriften van het Bouwbesluit, bestaand niveau, als minimum. Tegen onveilige of ondeugdelijke opvanglocaties of locaties die voor onaanvaardbare overlast voor omwonenden zorgen, treden we handhavend op. Hetzelfde geldt voor situaties waar niet voldaan wordt aan gestelde voorwaarden en/of niet wordt voldaan aan deze beleidsnota

Artikel 2

Het gaat hier om situaties waarbij de Oekraïense vluchtelingen gebruik maken van in de woning aanwezige slaapkamers, de gemeenschappelijke voorzieningen delen en als het ware opgenomen worden in het gezinsleven van de hoofdbewoners zelf. Deze vorm van opvang beschouwen we als passend binnen de woonbestemming volgens het geldende bestemmingsplan.

Uiteraard moet de opvang wel verantwoord en veilig geschieden. De woning moet geschikt zijn voor het aantal vluchtelingen dat er gehuisvest wordt. Teveel mensen in een slaapkamer, of slaapvertrekken creëren in kelders of op vlieringen is ongewenst en niet toegestaan.

De woning en het gebruik er van zal moeten voldoen aan de normen en voorschriften van het Bouwbesluit (bestaande bouw) en er mag geen overbewoning plaatsvinden (max 1 bewoner per 12m² gebruiksoppervlakte).

Artikel 3

De opvang in bijgebouwen en units is in strijd met het geldende bestemmingsplan. Dit artikel ziet op de eerste fase in de tijdelijke opvang, de acute opvang van Oekraïense vluchtelingen. Het betreft veelal situaties waar direct opvang noodzakelijk is. Er moet onmiddellijk gehandeld worden en er is geen tijd om vooraf toestemming te vragen. Ook kan het gaan om situaties waarbij op voorhand duidelijk is dat de opvang niet meer dan enkele weken zal duren.

Onder de voorwaarde dat opvanglocatie verantwoord en veilig is en deze niet tot onaanvaardbare overlast voor omwonenden leidt, kan de tijdelijke opvang gedurende een beperkte tijd stilzwijgend gedoogd worden.

Het is wel wenselijk dat de inwoners die deze vorm van opvang willen bieden, dit melden bij de gemeente. Dit stelt ons in staat om de locatie te bezoeken, deze te beoordelen op veiligheid en geschiktheid, de inwoners daarin te adviseren en over de eventuele vervolgstappen (aanvragen gedoogbeschikking en in een later stadium aanvragen van een tijdelijke omgevingsvergunning) te informeren en te faciliteren.

Artikel 4 en 5

Deze opvang is in feite het vervolg op de onder artikel 3 genoemde acute opvang. Er is in deze situaties geen tijd om een tijdelijke omgevingsvergunning aan te vragen bij de gemeente en de verlening hiervan af te wachten voordat de tijdelijke opvang kan plaatsvinden. Gezien de maatschappelijke nood situatie is het wel wenselijk om deze opvang te faciliteren en hiervoor een gedoogbeschikking te verlenen. Uit juridisch oogpunt dienen gedoogtoestemmingen zoveel mogelijk schriftelijk verleend te worden. Het op schrift stellen van een gedoogtoestemming vergroot de rechtszekerheid voor betrokkenen en omwonenden en bevordert het toezicht op de naleving hiervan. Daar waar bij de eerste, acute, opvang het tijdig schriftelijk toestemming aanvragen niet mogelijk is, geldt dat voor de tweede fase wel. De inwoner kan de fase waarin we de situatie stilzwijgend gedogen, gebruiken om formeel gedoogtoestemming bij de gemeente te vragen voor de periode daarna.

Qua termijnen (zes maanden, met optioneel zes maanden verlenging) sluiten we aan op de calamiteitenregeling van onze bestaande beleidsnota Permanente bewoning van recreatieverblijven gemeente Oldebroek.

Artikel 6

Bij nog langduriger opvang (opvang van meer dan een jaar) stuit gedogen op juridische bezwaren. Gedogen mag krachtens jurisprudentie alleen bij wijze van hoge uitzondering plaatsvinden. Daarbij dient de gedoogperiode zo kort mogelijk te zijn. Bij langduriger tijdelijke opvang van Oekraïense vluchtelingen dan een jaar, heeft de inwoner voldoende tijd om tijdig een tijdelijke omgevingsvergunning aan te vragen bij de gemeente. Wij zijn in beginsel bereid om die te verlenen, met dien verstande dat dit wel een ruimtelijke beoordeling vereist. Omdat het gaat om een tijdelijke huisvesting wordt omgevingsvergunning voor maximaal 5 jaar verleend.

Omdat particulieren op deze wijze bijdragen aan de oplossing van dit maatschappelijk probleem is het redelijk om hen enigszins tegemoet te komen door hen met toepassing van de hardheidsclausule geen leges in rekening te brengen voor deze tijdelijke omgevingsvergunningen voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen.

Artikel 7

Aan het verlenen van een tijdelijke toestemming kunnen voorwaarden verbonden worden, waaronder de in artikel 7 genoemde voorwaarden. Deze voorwaarden hebben tot doel te voorkomen dat de opvang na vertrek van de Oekraïense vluchtelingen voor andere doeleinden gebruikt gaat worden (bijvoorbeeld tweede woning, Airbnb, etc) en te bewerkstelligen dat de legale situatie hersteld wordt.

Gezien de bijzondere situatie waarin de Oekraïense vluchtelingen verkeren (zij hoeven geen asiel aan te vragen en daarom heeft het Centraal Orgaan opvang asielzoekers geen taak in de huisvesting van deze mensen) en het feit dat er dringend behoefte is aan opvanglocaties voor specifiek deze groep mensen, is de in de beleidsnota opgenomen regeling ook alleen bedoeld voor de tijdelijke huisvesting van Oekraïense vluchtelingen. De regeling is dus niet van toepassing op vluchtelingen die wel onder de verantwoordelijkheid van het COA vallen of op andersoortige situaties waarbij sprake is van behoefte aan tijdelijke woonruimte.

Artikel 8

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting